

UNIVERSITETI I TIRANES
FAKULTETI I HISTORISE DHE FILOLOGJISE
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISE DHE TRASHËGIMISE KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS: BAZAT E ARKEOMETRISË

Pedagogu: PhD.c. Erinda Ndreçka
Ngarkesa: 45 orë (30 leksione dhe 15 seminare)
Lloji i lëndës: Lëndë me zgjedhje
Programi i studimit: Bachelor
Viti/Semestri/Viti: II/I

EKSTRAKT

Kursi është menduar të përvetsohet nga një audiencë e gjërë e studenteve duke marrë parasysh profilin e tyre të diplomave të arkeologjisë, artit dhe trashëgimisë kulturore. Qëllimi sigurisht është që të japë një pasqyrë të ndryshme nga ana fizike të analizave dhe metodave dhe pikëtakimet e tyre në aplikimet në art, arkeologji dhe antropologji. Është kushtuar vëmendje që parimet e metodave të përvetësohen në mënyrë përshkruese dhe dobia apo zbatueshmëria e secilës teknikë do të demostrohet duke paraqitur shembuj nga arti, arkeologjia ose antropologjia.

TEMAT:

- LEKSION 1.** Qëllimet dhe objektivat në arkeometri.
- LEKSION 2.** Principet e spektroskopisë atomike.
- LEKSION 3.** Principet e degradimit bërthamor dhe proceset e reaksionit.
- LEKSION 4.** Radioaktiviteti natyror –rreziqet dhe mundësitë ; Mjetet dhe teknikat.
- LEKSION 5.** Principet e burimit të rrezeve X dhe Teknikat e Absorbimit.
- LEKSION 6.** Radiografia me rreze X.
- LEKSION 7.** Principet e Fluoreshencës së rrezeve X.

LEKSION 8. Principet e Proton Induced X-ray Emission (PIXE)

LEKSION 9. Principet e analizës së Aktivimit Neutronik. Përcaktimi i originës së qeramikeve, prejardhja e dorëshkrimeve etj.

LEKSION 10. Analiza e Izotopeve dhe Ndarja e Izotopeve - Industria minerale antike , Prejardhja e metalit antik

LEKSION 11. Parimet themelore të datimit me Radiokarbon.

LEKSION 12. Parimet themelore të teknikave antropologjike të datimit.

LEKSION 13. Datimi me Termoluminiscencë.

LEKSION 14. Parimet e Teknikave Bioanalitike.

LEKSION 15. Analiza e AND.

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI:

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

1. M.J. Aitken; Science-based Dating in Archaeology, Longman, London 1990
Hesburgh Library General Collection: CC 78 .A39 1990
2. S. Bowman; Radiocarbon Dating; Univ. of California Press, Berkeley & Los Angeles 1990
Hesburgh Library General Collection: CC 78 .B68 1990
3. E. Ciliberto & G. Spoto; Modern Analytical Methods in Art and Archeology; Wiley, New York 2000
Hesburgh Library General Collection: N 8558 .M63 2000
4. D.C. Creagh & D.A. Bradley; Radiation in Art and Archaeometry; Elsevier, Amsterdam 2000
Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: N 8558.2 .R33 R33 2000
5. S. Fleming; Dating in Archaeology; St. Martin's Press, New York, 1977
Hesburgh Library General Collection: CC 78 .F54 1977
6. H. E. Gove; From Hiroshima to the Iceman; Institute of Physics, Bristol & Philadelphia 1999
Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: QC 454 .A25 G68 1999
7. N. Herz & E. Garrison; Geological Methods for Archaeology; Oxford Univ. Press, Oxford 1999
Hesburgh Library General Collection: CC 77.5 .H47 1998
8. S. Johansson, J. Campbell & K. Malmquist; Particle-Induced X-Ray Emission Spectrometry (PIXE); John Wiley & Sons, New York 1995
Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: QD 96 .X2 P37 1995
9. J. Lang & A. Middleton; Radiography of Cultural Material; Butterworth Heinemann, Oxford 1997
Hesburgh Library General Collection: N 8558 .R33 1997
10. J. Lilley; Nuclear Physics – Principles and Applications; Wiley & Sons, New York 2001
Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: QC 776 .L45 2001
11. A. M. Sackler Colloquia; Scientific Examination of Art; National Academics of Science Press, Washington, DC 2002
http://www.nap.edu/catalog.php?record_id=11413
12. W. S. Taft, J. W. Mayer; The Science of Paintings; Springer Verlag, New York 2000
Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: ND 1143 T34 2000
C. Tuniz, J. R. Bird, D. Fink, G. F. Herzog; Accelerator Mass Spectrometry; CRC Boca Raton 1998
13. Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: QC 454 A25 A25 1998
14. M. Uda, G. Demortier, I. Nakai; X-Rays for Archaeology; Springer Verlag, Dordrecht 2005
15. F. Watt & G.W. Grime; Principles and Applications of High-Energy Ion Microbeams; Adam Hilger, Bristol 1987
Chem/Physics (231 Nieuwland) General Collection: QC 702.7 .B65 P75 1987